VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2010. gada 6. jūlijā *

Lieta T-411/07

Aer Lingus Group plc, Dublina (Īrija), ko sākotnēji pārstāvēja A. Bērnsaids [*A. Burnside*], *solicitor*, B. van de Valle de Gelke [*B. van de Walle de Ghelcke*] un T. Snels [*T. Snels*], advokāti, pēc tam A. Bērnsaids un B. van de Valle de Gelke,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv K. Lūiss [*X. Lewis*], E. Žipinī Furnjē [*É. Gippini Fournier*] un S. Noe [*S. Noë*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — angļu.

ko atbalsta

Ryanair Holdings plc, Dublina (Īrija), ko pārstāv Dž. Svifts [*J. Swift*], *QC*, V. Pauvers [*V. Power*], A. Makārtijs [*A. McCarthy*], D. Halls [*D. Hull*], *solicitors*, un G. Berišs [*G. Berrisch*], advokāts,

persona, kas iestājusies lietā,

par lūgumu atcelt Komisijas 2007. gada 11. oktobra Lēmumu C(2007) 4600, ar kuru ir noraidīts prasītājas lūgums uzsākt Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulas (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 1. lpp.) 8. panta 4. punktā minēto procedūru, un veikt pagaidu pasākumus saskaņā ar minētās regulas 8. panta 5. punktu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Azizi [*J. Azizi*], tiesneši E. Kremona [*E. Cremona*] un S. Frimods Nilsens [*S. Frimodt Nielsen*] (referents),

sekretāre K. Kanca [*C. Kantza*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 7. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulas (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula par koncentrāciju") 3. pantā "Koncentrācijas definīcija" paredzēts:

"1. Uzskata, ka koncentrācija rodas, ja notiek ilgtermiņa kontroles maiņa šādu iemeslu dēļ:

a) divu vai vairāku agrāk neatkarīgu uzņēmumu vai to daļu apvienošanās rezultātā; vai

b) viena vai vairākas personas, kas jau kontrolē vismaz vienu uzņēmumu, vai viens vai vairāki uzņēmumi, nopērkot vērtspapīrus vai akcijas, līguma rezultātā vai jebkādā citā veidā iegūst tiešu vai netiešu kontroli pār citu uzņēmumu, vairākiem uzņēmumiem vai uzņēmumu daļām.

2. Par kontroli uzskata tiesības, līgumus vai citus līdzekļus, kas atsevišķi vai apvienojumā un ņemot vērā iesaistīto faktu vai tiesību aktu izskatīšanu, dod iespēju izšķiroši ietekmēt uzņēmumu [..]."

2 Regulas par koncentrāciju 8. panta "Komisijas tiesības pieņemt lēmumus" 4. punktā ir noteikts:

"Ja Kopiena [Komisija] konstatē, ka koncentrācija:

a) jau ir īstenota un šī koncentrācija ir atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum, vai

[..]

Komisija var:

— pieprasīt attiecīgo uzņēmumu likvidēt koncentrāciju, jo īpaši izbeidzot apvienošanos vai pārdodot visas iegūtās akcijas un aktīvus, lai atjaunotu situāciju, kāda bija pirms koncentrācijas īstenošanas; apstākļos, kad, likvidējot koncentrāciju, nav iespējams atjaunot tādu situāciju, kāda bija pirms koncentrācijas

īstenošanas, Komisija var pieņemt jebkādus citus pasākumus, kas palīdzēs panākt situācijas atjaunošanu, ciktāl tas iespējams,

— pieprasīt jebkādus citus pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgie uzņēmumi likvidē koncentrāciju vai īsteno citus atjaunošanas pasākumus, ko pieprasa attiecīgais lēmums.

Gadījumos, kas atbilst pirmās daļas a) apakšpunktam, šajā daļā minētos pasākumus var īstenot vai nu ar lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 3. pantu, vai ar atsevišķu lēmumu."

3 Saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 5. punktu:

"Komisija var pieņemt piemērotus pagaidu pasākumus, lai atjaunotu vai saglabātu efektīvas konkurences apstākļus, ja koncentrācija:

[..]

c) ir jau īstenota un atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum."

4 Regulas par koncentrāciju 21. pantā "Regulas piemērošana un jurisdikcija" ir šāds 3. punkts:

"Dalībvalstis nedrīkst piemērot savas valsts konkurences jomas tiesību aktus nevienai Kopienas mēroga koncentrācijai."

Tiesvedības rašanās fakti

Tiesvedības puses

5 Prasītāja *Aer Lingus Group plc* ir atbilstoši Īrijas tiesībām dibināta akciju sabiedrība. Pēc tam, kad Īrijas valdība 2006. gadā to nodeva privatizācijai, valsts paturēja savā īpašumā 25,35 % no kapitāla daļām, un 2006. gada 2. oktobrī *Aer Lingus Group* akcijas tika kotētas biržā. *Aer Lingus Group* ir holdingsabiedrība *Aer Lingus Ltd* (turpmāk tekstā abas kopā apzīmētas — "*Aer Lingus*"), kas ir Īrijā esoša aviosabiedrība, kura nodrošina regulārus lidojumus no un uz Dublinas, Korkas un Šenonas lidostām.

6 *Ryanair Holdings plc* (turpmāk tekstā — "*Ryanair*") ir biržā kotēta sabiedrība, kas nodrošina regulārus lidojumus 40 valstīs, tostarp starp Īriju un citām Eiropas valstīm.

Ryanair izteiktais Aer Lingus iegādes piedāvājums un līdzdalības iegūšana

7 2006. gada 5. oktobrī, t.i., trīs dienas pēc *Aer Lingus* akciju pirmās kotēšanas, *Ryanair* paziņoja savu nodomu sākt publisku piedāvājumu (PP) attiecībā uz visu *Aer Lingus* kapitāla iegādi. Šis PP tika uzsākts 2006. gada 23. oktobrī, sākotnēji nosakot 2006. gada 13. novembri par akcepta datumu, kuru *Ryanair* vēlāk pagarināja līdz 2006. gada 4. decembrim un pēc tam līdz 2006. gada 22. decembrim.

8 Pirms paziņojuma sākt PP *Ryanair* bija tirgū ieguvusi 16,03 % no *Aer Lingus* kapitāla. 5. oktobrī *Ryanair* palielināja šo līdzdalību līdz 19,21 %. Nedaudz vēlāk *Ryanair* ieguva papildu akcijas, līdz ar to tai 2006. gada 28. novembrī piederēja 25,17 % *Aer Lingus*. Šis līdzdalības apmērs palika nemainīgs līdz 2007. gada augustam, kad par spīti 2007. gada 27. jūnijā pieņemtajam Eiropas Kopienu Komisijas lēmumam, kas ir minēts 15. punktā, *Ryanair* ieguva papildu 4,3 % no *Aer Lingus* kapitāla, palielinot savu līdzdalību līdz 29,3 %.

Paziņotās koncentrācijas pārbaude un aizliegums

9 2006. gada 30. oktobrī saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 4. pantu Komisijai tika paziņots projekts koncentrācijai, ar kuru *Ryanair* PP ceļā bija jāiegūst kontrole pār *Aer Lingus* minētās regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē (turpmāk tekstā — "paziņotā koncentrācija" vai "koncentrācija").

10 2006. gada 19. decembra e-pasta ziņā *Ryanair* norādīja Komisijai, ka tās veiktā akciju iegāde ir daļa no tās plāna iegūt kontroli pār *Aer Lingus*.

11 2006. gada 20. decembra lēmumā Komisija uzskatīja, ka paziņotā koncentrācija rada pamatotas šaubas par tās atbilstību kopējam tirgum, un nolēma uzsākt padziļinātas pārbaudes procedūru saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 6. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Koncentrācija ir aprakstīta minētā lēmuma 7. punktā šādi:

"Tā kā *Ryanair* ieguva pirmos 19 % no *Aer Lingus* kapitāla 10 dienas pirms sava PP un papildu 6 % neilgi pēc tam, visa darbība, kas ietver akciju iegādi pirms un pēc publiskā piedāvājuma, kā arī PP paziņošana ir uzskatāma par vienu koncentrāciju Regulas par koncentrāciju 3. panta izpratnē."

12 Padziļinātās pārbaudes uzsākšana izraisīja *Ryanair* PP spēkā neesamību, gaidot galīgo lēmumu šajā lietā. Īrijas tiesību akti paredz PP, kas ir iesniegti Komisijai, spēkā neesamību, ja tā uzsāk Regulas par koncentrāciju 6. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzēto procedūru. Tomēr 2006. gada 20. decembra paziņojumā presei *Ryanair* ģenerāldirektors paziņoja:

"*Ryanair* atkārtoti apliecina savu nodomu iegādāties *Aer Lingus* un turpinās savu ceļu, lai, kā tas mums šķiet, veiksmīgi pabeigtu pārbaudes II daļu."

13 2007. gada 3. aprīlī saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 18. pantu Komisija nosūtīja *Ryanair* paziņojumu par iebildumiem. Šī paziņojuma 7. punktā ir aprakstīta paziņotā koncentrācija tādā pašā veidā kā lēmums uzsākt padziļinātas pārbaudes procedūru.

14 Savā 2007. gada 17. aprīļa atbildē uz paziņojumu par iebildumiem *Ryanair* norādīja Komisijai, ka tā apņemas neizmantot balsstiesības, kas izriet no *Aer Lingus* akcijām, pirms padziļinātas pārbaudes procedūras beigām, norādot, ka katrā ziņā šīs akcijas tai neļauj kontrolēt *Aer Lingus*.

15 2007. gada 27. jūnijā, piemērojot Regulas par koncentrāciju 8. panta 3. punktu, Komisija paziņoja, ka paziņotā koncentrācija ir neatbilstoša kopējam tirgum (Lēmums C(2007) 3104, Lieta COMP/M.4439 — *Ryanair/Aer Lingus*; turpmāk tekstā — "*Ryanair* lēmums"). Šis lēmums ir priekšmets lietā T-342/07 *Ryanair*/Komisija, kurā *Aer Lingus* ir iestājusies lietā Komisijas atbalstam.

16 *Ryanair* lēmuma 12. apsvērums ir šāds:

"Tā kā *Ryanair* ieguva pirmos 19 % no *Aer Lingus* pamatkapitāla laika posmā, kas ir mazāks par desmit dienām pirms [PP] uzsākšanas, un papildu 6 % neilgi pēc tam un ņemot vērā *Ryanair* paskaidrojumus par tās saimniecisko mērķi šo darbību veikšanas brīdī, visa darbība, kas ietver akciju iegādi pirms [PP] un tā laikā, kā arī pats [PP] ir uzskatāmi par vienu koncentrāciju Regulas par koncentrāciju 3. panta izpratnē."

Sarakste starp Aer Lingus un Komisiju koncentrācijas pārbaudes procedūrā

17 Koncentrācijas pārbaudes procedūras laikā *Aer Lingus* Komisijai iesniedza vairākus apsvērumus par *Ryanair* līdzdalību tās pamatkapitālā.

18 Sākotnējās pārbaudes procedūras laikā *Aer Lingus* lūdza Komisiju uzskatīt *Ryanair* līdzdalību un tās PP par vienu koncentrāciju. Pēc lēmuma par padziļinātās pārbaudes procedūras uzsākšanu, kuras laikā Komisija uzskatīja šos abus elementus par daļu no vienas koncentrācijas, *Aer Lingus* 2007. gada 25. janvāra vēstulē un pēc tam 2007. gada 7. jūnija vēstulē lūdza Komisiju uzdot *Ryanair* atbrīvoties no līdzdalības *Aer Lingus* pamatkapitālā un veikt vajadzīgos pagaidu pasākumus atbilstoši Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un 5. punktam. Ja Komisija uzskatītu, ka tai nav kompetences rīkoties saskaņā ar šīm normām, *Aer Lingus* pakārtoti lūdza Komisiju atzīt, ka valsts konkurences uzraudzības iestādes var īstenot savu kompetenci attiecībā uz šo līdzdalību saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punktu.

19 2007. gada 27. jūnijā, t.i., dienā, kad tika pieņemts *Ryanair* lēmums, Komisijas Ģenerāldirektorāts (ĢD) "Konkurence" rakstīja *Aer Lingus*, lai to informētu, ka tās dienesti nav tiesīgi uzdot *Ryanair* atbrīvoties no tās mazākuma līdzdalības vai veikt citus pasākumus, lai atjaunotu situāciju pirms koncentrācijas īstenošanas saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un 5. punktu. ĢD "Konkurence" piebilda, ka šī nostāja netraucē dalībvalstu kompetencei piemērot to konkurences tiesības *Ryanair* iegūtajai mazākuma līdzdalībai *Aer Lingus*.

Sarakste starp Aer Lingus un Komisiju pēc Ryanair lēmuma, aicinājums pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 232. pantu un apstrīdētais lēmums

20 *Ryanair* lēmumā, kas aizliedz darījuma *Ryanair*/*Aer Lingus* īstenošanu, nav ietverts neviens pasākums attiecībā uz *Ryanair* piederošajiem 25,17% *Aer Lingus* pamatkapitāla.

21 2007. gada 12. jūlijā *Aer Lingus* adresēja memorandu Komisijai, *Irish Competition Authority* (Īrijas Konkurences iestāde), Apvienotās Karalistes *Office for Fair Trading* (Godīgu komercdarījumu birojs) un Vācijas *Bundeskartellamt* (Federālā konkurences uzraudzības iestāde), lai lūgtu šīs iestādes pieņemt kopēju nostāju par iestādi, kura ir kompetenta pieņemt lēmumu par šo līdzdalību. Prasītāja norāda, ka šis memorands bija adresēts *Office for Fair Trading* un *Bundeskartellamt*, jo šīm iestādēm saskaņā ar valsts tiesību normām par koncentrāciju kontroli bija kompetence, lai pieņemtu lēmumus par mazākuma līdzdalību, un *Irish Competition Authority*, jo šīs abas sabiedrības ir reģistrētas Īrijā un patērētāji, kurus visvairāk skar koncentrācija, atrodas Īrijā.

22 2007. gada 3. augusta vēstulē Komisijas dienesti atkārtoja savu nostāju, ka tiem nebija kompetences, lai uzdotu *Ryanair* atbrīvoties no līdzdalības, bet tas netraucējot dalībvalstīm piemērot to tiesību aktus konkurences jomā.

23 2007. gada 17. augustā *Aer Lingus* adresēja vēstuli Komisijas loceklim, kurš ir atbildīgs par konkurenci, saskaņā ar EKL 232. pantu aicinot Komisiju pieņemt lēmumu, lai uzsāktu procedūru saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu un veiktu

pagaidu pasākumus saskaņā ar minētās regulas 8. panta 5. punktu vai arī formāli norādītu, ka tai nav kompetences šajos jautājumos. Turklāt *Aer Lingus* lūdza Komisiju paust nostāju par Regulas par koncentrāciju 21. panta interpretāciju attiecībā uz *Ryanair* piederošajiem 25,17 % no tās pamatkapitāla.

24 2007. gada 11. oktobrī *Aer Lingus* saņēma Komisijas vēstuli (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

25 Pirmkārt, Komisija noraida *Aer Lingus* lūgumu sākt procedūru pret *Ryanair* saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu. Vispirms tā atgādina, ka no Regulas par koncentrāciju 3. panta 1. un 2. punkta izriet, ka koncentrācija rodas vienīgi tad, kad uzņēmums iegūst kontroli pār citu uzņēmumu, t.i., iespēju īstenot izšķirošu ietekmi (apstrīdētā lēmuma 8. punkts). Komisija arī uzsver, ka no minētās regulas 8. panta 4. punkta izriet, ka, ja tā konstatē, ka koncentrācija jau ir īstenota un ka tā ir atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum, tā var pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem likvidēt koncentrāciju, tostarp atsavinot visas iegūtās akcijas vai aktīvus, lai atjaunotu situāciju, kāda bija pirms koncentrācijas īstenošanas. Tā atgādina, ka tā var uzdot veikt visa veida atbilstošus pasākumus, lai attiecīgie uzņēmumi likvidētu koncentrāciju vai veiktu pasākumus, lai atjaunotu situāciju, kāda bija pirms koncentrācijas īstenošanas (9. punkts).

26 Pēc tam Komisija piemēro šīs normas šim gadījumam, lai apstrīdētā lēmuma 10. un 11. punktā secinātu, ka paziņotā koncentrācija nav notikusi un ka apstrīdētā līdzdalība nepiešķir *Ryanair* kontroli pār *Aer Lingus*. Šo punktu redakcija ir šāda:

"10.Komisija uzskata, ka pārbaudītā koncentrācija šajā gadījumā nav notikusi. *Ryanair* nav ieguv[usi] kontroli pār *Aer Lingus*, un [*Ryanair*] lēmums izslēdz, ka tā to varētu iegūt vēlāk paziņotas darbības ietvaros. Līdz ar to darbības, kas ir veiktas Komisijā notikušās procedūras laikā, nevar tikt uzskatītas par daļu no īstenotas koncentrācijas.

11. Šajā sakarā ir jāuzsver, ka mazākuma līdzdalība 25,17 % apmērā nepiešķir *Ryanair* faktisku vai juridisku kontroli pār *Aer Lingus* Regulas par koncentrāciju 3. panta 2. punkta izpratnē. Kaut arī dažos gadījumos mazākuma līdzdalība var radīt kontroli, Komisijai nav neviena elementa, kas norādītu, ka šajā lietā pastāvētu šādi apstākļi. Saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju *Ryanair* kā mazākuma akcionāra tiesības (it īpaši tiesības iebilst pret tā saucamajiem "speciālajiem" lēmumiem saskaņā ar Īrijas sabiedrību tiesību aktiem) ir pilnībā saistītas ar mazākuma akcionāru aizsardzības tiesībām. Šīs tiesības nepiešķir kontroli Regulas par koncentrāciju 3. panta 2. punkta izpratnē. Turklāt nešķiet, ka *Aer Lingus* apgalvotu, ka šī mazākuma līdzdalība varētu izraisīt tās kontroli no *Ryanair* puses un tā nav sniegusi Komisijai pierādījumus, kas liecinātu par šādas kontroles pastāvēšanu."

27 Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma 12. un 13. punktā noraidīja *Aer Lingus* piedāvāto analīzi, saskaņā ar kuru *Ryanair* mazākuma līdzdalība tās kapitālā esot daļēja

koncentrācijas īstenošana, kuru Komisija ir atzinusi par neatbilstošu kopējam tirgum un kura būtu jālikvidē, piemērojot Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu:

"12. Mazākuma līdzdalības iegūšanas interpretācija kā "daļēja īstenošana", uz kuru attiecas EK Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punkts, nav atbilstoša šīs normas redakcijai, kurā ir skaidri norādīts uz koncentrāciju, kura "jau ir īstenota". Tā kā noteicošais koncentrācijas elements Regulas par koncentrāciju izpratnē, proti — kontroles iegūšana — nepastāv, nav iespējams šajā gadījumā runāt par koncentrāciju, kura "jau ir īstenota", un tādējādi pusēm nevar tikt uzlikts pienākums "likvidēt koncentrāciju". Komisijas kompetencē ietilpst tikai gadījumi, kad ieguvējs iegūst kontroli pār uzņēmumu. Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktā paredzēto lēmumu mērķis ir novērst negatīvo ietekmi uz konkurenci, kuru var radīt koncentrācijas, kura ir definēta šīs regulas 3. pantā, īstenošana. Šajā gadījumā šāda negatīvā ietekme nav notikusi, jo *Ryanair* nav ieguv[usi] un nevar iegūt kontroli pār *Aer Lingus* paredzētās koncentrācijas ietvaros.

13. Šajā sakarā šīs lietas apstākļi skaidri atšķiras no apstākļiem iepriekšējās lietās, kurās tika piemērots Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punkts, kā piemēram lietā *Tetra Laval*/*Sidel* vai lietā *Schneider*/*Legrand*, kurās [PP] jau bija pilnībā īstenots un ieguvējs bija ieguvis kontroli pār uzņēmumu."

28 Tā kā Regulas par koncentrāciju 8. panta 5. punktā izmantots tāds pats izteiciens kā 8. panta 4. punktā, lai identificētu situācijas, kad Komisijai ir rīcības tiesības, un ņemot vērā apstākli, ka šajā gadījumā nav notikusi koncentrācija, Komisija šādu iemeslu

dēļ noraida *Aer Lingus* lūgumu veikt pagaidu pasākumus atbilstoši minētās regulas 8. panta 5. punktam (apstrīdētā lēmuma 15.–17. punkts).

29 Otrkārt, attiecībā uz lūgumu sniegt Regulas par koncentrāciju 21. panta interpretāciju attiecībā uz *Ryanair* līdzdalību 25,17 % apmērā *Aer Lingus* pamatkapitālā Komisija norāda, ka šīs normas 3. punkts tikai nosaka pienākumu dalībvalstīm un tai nepiešķir speciālas tiesības vai pilnvaras. Tādējādi Komisija uzskata, ka tā nav tiesīga sniegt juridiski saistošu dalībvalstīm adresētas tiesību normas interpretāciju un tā nevar apmierināt *Aer Lingus* lūgumu sniegt interpretāciju (apstrīdētā lēmuma 20.–25. punkts un 26. punkta pēdējais teikums).

30 Komisija arī norāda, ka, ja dalībvalsts neievēro Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punktu, tai vienmēr ir tiesības uzsākt pret šo valsti pārkāpuma procedūru, piemērojot EKL 226. pantu (apstrīdētā lēmuma 21. punkts). Līdzīgā veidā, ja *Aer Lingus* uzskatītu, ka valsts konkurences uzraudzības iestādei bija pienākums rīkoties attiecībā uz *Ryanair* piederošo mazākuma līdzdalību saskaņā ar piemērojamajiem valsts tiesību aktiem konkurences jomā, tā varētu šo lietu nodot šai iestādei vai kompetentajai valsts tiesai. Ja valsts tiesa uzskatītu, ka, lai taisītu spriedumu, ir nepieciešama 21. panta 3. punkta interpretācija, šī tiesa varētu lūgt Tiesai pieņemt prejudiciālu nolēmumu saskaņā ar EKL 234. pantu, lai noskaidrotu šīs normas interpretāciju un nodrošinātu vienveidīgu Kopienu tiesību interpretāciju (apstrīdētā lēmuma 23. punkts).

Process un lietas dalībnieku prasījumi

31 Saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu prasītāja iesniedza prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, kas 2007. gada 19. novembrī tika saņemta Pirmās instances tiesas [tagad — Vispārējā tiesa] kancelejā.

32 Ar atsevišķu dokumentu, kas tika iesniegts tajā pašā dienā, prasītāja saskaņā ar EKL 242. pantu iesniedza arī pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai tiktu noteikti pagaidu pasākumi, kā arī apturēta apstrīdētā lēmuma izpilde.

33 2008. gada 18. marta rīkojumā T-411/07 R *Aer Lingus Group*/Komisija (Krājums, II-411. lpp.) Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu pasākumiem un izpildes apturēšanu.

34 Ar atsevišķu dokumentu, kas 2007. gada 19. novembrī tika iesniegts Pirmās instances tiesas kancelejā, prasītāja iesniedza arī pieteikumu par lietas izskatīšanu paātrinātā procesā saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 76.a pantu. 2007. gada 5. decembrī Komisija paziņoja savus apsvērumus par šo pieteikumu.

35 2007. gada 11. decembra lēmumā Pirmās instances tiesa (trešā palāta) noraidīja pieteikumu par lietas izskatīšanu paātrinātā procesā.

36 2008. gada 23. maija rīkojumā Pirmās instances tiesas trešās palātas priekšsēdētājs ļāva *Ryanair* iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

37 2008. gada 4. augustā Pirmās instances tiesas kancelejā saņemtajā faksa kopijā *Ryanair* norādīja, ka tā uzskata, ka Komisijas procesuālajos rakstos norādītie apsvērumi ir pietiekami un ka tādēļ tā atsakās no iestāšanās raksta iesniegšanas. Šajā faksa kopijā bija norādīti tās apsvērumi lietā.

38 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (trešā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu.

39 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2009. gada 7. jūlija tiesas sēdē.

40 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

41 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepamatotu daļā par tās atteikšanos uzsākt Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktā paredzēto procedūru un veikt pagaidu pasākumus saskaņā ar šīs regulas 8. panta 5. punktu;

— atzīt prasību par nepieņemamu vai, pakārtoti, noraidīt prasību kā nepamatotu daļā par tās atteikšanos sniegt Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punkta interpretāciju;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

42 *Ryanair* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar iestāšanos lietā.

Juridiskais pamatojums

43 Savā prasībā prasītāja norāda divus pamatus: pirmais pamats izriet no Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un 5. punkta pārkāpuma un otrais pamats izriet no šīs regulas 21. panta 3. punkta pārkāpuma. Tā kā prasītāja otro pamatu apraksta tādā veidā, kas to cieši saista ar pirmo pamatu, kurš tika apstiprināts tiesas sēdē, kurā prasītāja norādīja, ka otrais pamats varētu tikt uzskatīts par daļu no pirmā pamata, Vispārējā tiesa šos abus pamatus izskatīs kopā.

Lietas dalībnieku argumenti

44 Attiecībā uz pirmo pamatu par Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un 5. punkta pārkāpumu prasītāja apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā esot pārkāpusi šīs normas, pēc *Ryanair* lēmuma, kas aizliedza īstenot paredzēto koncentrāciju, uzskatot, ka tā neesot kompetenta likt *Ryanair* atbrīvoties no mazākuma līdzdalības tās pamatkapitālā, veikt atbilstošus pasākumus, atjaunot stāvokli pirms koncentrācijas vai veikt pagaidu pasākumus.

45 Pirmkārt, prasītāja apstrīd apgalvojumu, kas ir iekļauts apstrīdētā lēmuma 12. punktā, ka "negatīvās sekas [konkurencei] neiestāsies, jo *Ryanair* nav ieguv[usi] un nevar iegūt kontroli pār *Aer Lingus* paredzētās koncentrācijas rezultātā". Gluži pretēji, *Ryanair* līdzdalībai esot būtiskas negatīvās sekas uz konkurenci, un, ja šādos apstākļos Komisijai nebūtu kompetences atbilstoši Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un

5. punktam, lai novērstu šādas sekas, šai regulai un Komisijas kompetencei nodrošināt "neizkropļotu konkurenci" būtu nopietni trūkumi.

46 Negatīvo seku konkurencei, kuras radītu *Ryanair* līdzdalība tās pamatkapitālā, starpā prasītāja norāda uz šādiem faktiskajiem apstākļiem: *Ryanair* esot izmantojusi savu līdzdalību, lai mēģinātu iegūt pieeju konfidenciālajam stratēģiskajam plānam un tās komercnoslēpumiem; *Ryanair* esot bloķējusi speciālo lēmumu par tās pamatkapitāla palielināšanu un esot pieprasījusi sasaukt divas ārkārtas kopsapulces sēdes, lai pārskatītu tās pieņemtos stratēģiskos lēmumus. Turklāt *Ryanair* esot izmantojusi savu akcionāra statusu, lai organizētu kampaņu pret tās vadību un draudētu tās vadītājiem ar vēršanos tiesā sakarā ar pieļautajiem tiesiskā regulējuma pārkāpumiem attiecībā uz *Ryanair*. Šie apstākļi novājinot *Aer Lingus* kā faktisko *Ryanair* konkurentu.

47 Saimnieciskā plānā šāda veida mazākuma līdzdalība starp konkurentiem, kuri veido duopolu, būtiski izkropļotu konkurenci. *Ryanair* būtu mazāk ieinteresēta radīt konkurenci *Aer Lingus*, jo kā akcionārs tā vēlas saglabāt savas līdzdalības vērtību un nodrošināt, ka *Aer Lingus* gūst peļņu. Šāda līdzdalība grozītu pušu intereses un veicinātu cenu palielināšanos un slepenas vienošanās, kas izkropļotu konkurenci. Arī *Aer Lingus* pievilcība biržā un finansiālā pievilcība samazinātos *Ryanair* līdzdalības dēļ.

48 *Aer Lingus* apstrīdētais apgalvojums esot pretrunā arī Komisijas iepriekšējai praksei, kas ir nostiprināta 2002. gada 30. janvāra lēmumā 2004/103/EK par pasākumiem, kuriem ir jāatjauno efektīva konkurence saskaņā ar Padomes 1989. gada 21. decembra Regulas (EEK) Nr. 4064/89 par uzņēmumu koncentrācijas kontroli 8. panta 4. punktu

(Lieta COMP/M.2416 - *Tetra Laval*/*Sidel*) (OV 2004, L 38, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "*Tetra Laval* lēmums"), kurā Komisija uzskatīja, ka nevajadzētu *Tetra Laval* atļaut saglabāt līdzdalību *Sidel*, un 2002. gada 30. janvāra Lēmumā 2004/276/EK, ar kuru tiek uzdota uzņēmumu sadalīšana atbilstoši Padomes Regulas (EEK) Nr. 4064/89 8. panta 4. punktam (Lieta COMP/M.2283 - *Schneider*/*Legrand*) (OV 2004, L 101, 134 lpp.; turpmāk tekstā — "*Schneider* lēmums"), kurā Komisija uzskatīja, ka *Schneider* līdzdalība *Legrand* pamatkapitālā 5 % apmērā neradīja negatīvas sekas konkurencei. Šajā punktā prasītāja apstrīd Komisijas apgalvojumu apstrīdētā lēmuma 13. punktā, ka situācija šajā lietā atšķiras no situācijas lietās *Tetra Laval* un *Schneider*, kurās PP bija pilnībā realizēts un ieguvējs bija pilnībā pārņēmis kontroli pār uzņēmumu. Šai atšķirībai neesot nozīmes attiecībā uz apgalvojumu šī lēmuma 12. punktā, ka "nepastāvot kontrolei", konkurencei nerodas negatīvas sekas. Lietās *Tetra Laval* un *Schneider* Komisijai esot bijis pilnībā pretējs viedoklis, proti, ka, kaut arī līdzdalības apmērs bija tik mazs, ka neļāva īstenot "kontroli", tomēr mazākuma līdzdalība rada nepieļaujamu konkurences izkropļojumu. Turklāt aplūkotajā gadījumā saglabājoties potenciāla koncentrācija. Neesot nozīmes tam, vai PP ir spēkā neesošs, jo *Ryanair* esot saglabājusi un turpina saglabāt savu nodomu pārņemt *Aer Lingus*. Ar atšķirībām PP piemērojamās valstu tiesībās nevar pamatot, ka viens ieguvējs varētu saglabāt mazākuma līdzdalību, bet citam būtu pienākums no tās atteikties. Ietekme uz konkurenci esot vienāda abos gadījumos. Šajā lietā *Ryanair* lēmuma pieņemšana nevar atņemt Komisijai tās kompetenci pārbaudīt konkurences izkropļojumu, kuru rada tās aizliegtās koncentrācijas daļa.

49 Prasītāja arī atsaucas uz *United Kingdom Competition Commission* (Apvienotās Karalistes Konkurences komisija) praksi, kura 2007. gada oktobrī provizoriski uzskatīja, ka 17,9 % *ITV* akciju iegūšana no *BSkyB* puses varēja būtiski samazināt konkurenci,

jo pazustu konkurence starp šīm abām sabiedrībām un *BSkyB* varētu konkrētā veidā ietekmēt *ITV* vadību.

50 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punkts esot jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams *Ryanair* līdzdalībai, kas ir iegūta aizliegtas koncentrācijas sakarā. Tas pats esot piemērojams *mutatis mutandis* Komisijas kompetencei veikt pagaidu pasākumus saskaņā ar minētās regulas 8. panta 5. punkta c) apakšpunktu.

51 Vispirms Regula par koncentrāciju esot jāinterpretē teleoloģiski. Izvēloties starp divām iespējamām šīs regulas interpretācijām, Tiesa un Vispārējā tiesa esot norādījušas, ka visšaurākā interpretācija liegtu Regulai par koncentrāciju tās lietderīgo iedarbību, bet plašāka interpretācija atbilst Regulas tekstam, kaut arī tas neesot skaidri norādīts. Komisijas veiktā Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un 5. punkta interpretācija, kas ir iekļauta apstrīdētajā lēmumā, esot pretēja Regulas mērķim — nodrošināt neizkropļotu konkurenci saskaņā ar EKL 3. panta g) punktu. Komisijas izvēlētā pieeja liegtu Savienībai līdzekļus attiecībā uz konkurences izkropļojumu, ko rada *Ryanair* mazākuma līdzdalība, kaut arī šī līdzdalība ir iegūta aizliegtas koncentrācijas ietvaros.

52 Attiecībā uz lūgumu īstenot Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu, attiecībā uz kuru ir jāpastāv koncentrācijai, kura "jau ir īstenota" un kura "ir atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum", prasītāja uzsver, ka Komisija šo normu esot interpretējusi pilnībā gramatiski, apstrīdētā lēmuma 10. punktā norādot, ka "šajā lietā izvērtētā koncentrācija nav īstenota" un ka "darījumi, kas tika veikti Komisijas procedūru laikā,

nav uzskatāmi par daļu no īstenotās koncentrācijas". Šāda interpretācija esot kļūdaina, jo Komisija uzskata, ka "darījumi", kas ir aplūkojami apstrīdētajā lēmumā, neesot saistīti ar *Ryanair* lēmuma 12. apsvērumā aplūkoto koncentrāciju (skat. šī sprieduma 16. punktu). Šāda interpretācija esot kļūdaina arī tādēļ, ka Komisija nepareizi pielīdzinot Regulas 8. panta 4. punkta a) apakšpunkta terminu "īstenota" Regulas 3. panta 2. punktā esošajam terminam "iegūta kontrole". Pēc prasītājas domām, esot acīmredzams, ka koncentrācija šajā lietā tika realizēta ar darījumu palīdzību, kuri ir daļa no aizliegtās koncentrācijas un kuri ļāva *Ryanair* iegūt (un vēl aizvien paturēt) vairāk par 25 % no *Aer Lingus* pamatkapitāla. Apstāklis, ka koncentrācija nekad netika pilnīgi izmantota, jo Komisija to novērsa, nenozīmē, ka koncentrācija netika kaut vai daļēji īstenota ar *Ryanair* lēmuma 12. apsvērumā minētajiem darījumiem. Šajā sakarā apstrīdētā lēmuma 12. punktā minētais Komisijas apgalvojums, ka "daļēji īstenotas" koncentrācijas jēdziens neesot minēts 8. panta 4. punktā, esot pareizs, bet nenoderīgs, jo šīs normas redakcija neļaujot arī pieprasīt pilnīgu īstenošanu kontroles iegūšanas nozīmē. Prasītāja uzskata, ka Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punkta galvenais princips neesot kontroles iegūšana, bet gan nepieciešamība atjaunot *statu quo*, atceļot tādus darījumus, kuri ir daļa no aizliegtās koncentrācijas.

53 Saskanīgi pieejot jēdzienam "īstenošana", būtu jāaplūko šī jēdziena nozīme attiecībā uz Regulas par koncentrāciju 7. panta 1. punktu, kas nosaka, ka Kopienas mēroga koncentrāciju nedrīkst "uzsākt" ["īstenot"] pirms tās paziņošanas vai līdz brīdim, kamēr to atzīst par atbilstošu kopējam tirgum. Šajā jautājumā aplūkojot Komisijas praksi, varot konstatēt, ka tā uzskata, ka šī norma ļauj radīt šķēršļus koncentrācijas daļējai īstenošanai, tostarp darījumiem, kuri var izraisīt kontroles pāreju. Šajā gadījumā Komisija panāca, ka *Ryanair* aptur balsošanas tiesības, ko tai sniedz līdzdalība *Aer Lingus* pamatkapitālā, lai gan šo tiesību izmantošana neatbilst kontroles

izmantošanai. Tādējādi šajā gadījumā esot runa par iespējamo negatīvo seku uz konkurenci novēršanu.

54 Prasītāja arī apgalvo, ka, neaplūkojot Regulas par koncentrāciju dažādās valodu versijas, 8. panta 4. un 5. punktā un 7. pantā lietotajam jēdzienam "koncentrācijas īstenošana" varot būt trīs nozīmes: koncentrācijas pilnīga īstenošana, visas koncentrācijas daļēja īstenošana vai koncentrācijas daļas pilnīga īstenošana. Šī daudznozīmība atklājoties šajā lietā, kurā Komisija aizliedza koncentrāciju, kuru veidoja divas daļas (akciju iegāde tirgū un PP), no kurām tika īstenota pirmā daļa.

55 Attiecībā uz otro pamatu par Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punkta pārkāpumu prasītāja norāda, ka Komisijas kļūdainie secinājumi attiecībā uz minētās regulas 8. panta 4. un 5. punkta piemērošanu izraisot šīs normas kļūdainu interpretāciju. Ja izrādītos, ka Komisijai ir kompetence veikt pasākumus, lai notiktu atbrīvošanās no *Ryanair* piederošās līdzdalības, valstu konkurences uzraudzības iestādēm nebūtu šajā sakarā nekādas kompetences saskaņā ar 21. panta 3. punktu. Šāda pieeja atbilstu "vienas institūcijas apstiprinājuma" principam. Ja šāda pieeja ir pareiza, tad Komisija apstrīdētajā lēmumā esot pārkāpusi Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punktu, nepārprotami nenorādot, ka šī norma neļauj rīkoties valstu konkurences uzraudzības iestādēm, un tādējādi pieļaujot šādas rīcības iespēju. Šis pārkāpums esot vēl smagāks tādēļ, ka attiecīgās valstu iestādes esot sniegušas pretējus viedokļus. Saskanīga šīs regulas 8. panta 4. un 5. punkta interpretācija izslēgtu jebkādu tādu 21. panta 3. punkta interpretāciju, kas neļautu dalībvalstīm *Ryanair* piederošajai līdzdalībai piemērot savas valsts tiesības, līdzko šāda līdzdalība tiktu nodalīta no PP, un kas liegtu arī Komisijai kompetenci pārbaudīt šo koncentrāciju atbilstoši Regulas par koncentrāciju

8. panta 4. punktam. Pretējā gadījumā *Ryanair* piederošā līdzdalība baudītu juridisko imunitāti gan Eiropas Savienībā, gan dalībvalstīs.

56 Komisija apstrīd šos argumentus. Tā arī norāda, ka Regula par koncentrāciju ir piemērojama tikai tādām "koncentrācijām", kuras atbilst Regulas par koncentrāciju 3. pantā paredzētajai definīcijai. Šajā kontekstā mazākuma līdzdalības iegūšana neveidojot "koncentrāciju" Regulas par koncentrāciju izpratnē. Komisija arī norāda, ka 21. panta 3. punkts tai nepiešķir īpašus uzdevumus vai tiesības un ka tādēļ tai neesot tiesību sniegt šīs normas interpretāciju, kad tai tiek lūgts to sniegt saskaņā ar EKL 232. pantu.

Vispārējās tiesas vērtējums

57 Savā aicinājumā pieņemt lēmumu, kā arī šajā prasībā *Aer Lingus* pēc būtības apgalvo, ka *Ryanair* līdzdalība tās pamatkapitālā, kas ir iegūta pirms PP vai tā laikā, ir uzskatāma pa daļēju koncentrācijas, kuru par neatbilstošu kopējam tirgum ir atzinusi Komisija, īstenošanu. Lai atjaunotu efektīvas konkurences apstākļus, Komisijai vajadzētu noteikt pienākumu atsavināt visas akcijas, kuras ir ieguvusi *Ryanair*, piemērojot Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu (skat. šī sprieduma 8., 23., 44. un nākamos punktus).

58 Apstrīdētajā lēmumā Komisija noraidīja šo lūgumu uzsākt procedūru pret *Ryanair* saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu, uzskatot, ka šī uzņēmuma paziņotā koncentrācija netika īstenota un ka apstrīdētā līdzdalība *Ryanair* nedod kontroli pār *Aer Lingus*. Komisija arī uzskata, ka, nepastāvot īstenotai koncentrācijai Regulas par koncentrāciju izpratnē, prasītājas piedāvātā interpretācija pārsniedz tās kompetences robežas (skat. šī sprieduma 25.–27. punktu).

59 Lai novērtētu apstrīdētā lēmuma tiesiskumu attiecībā uz Komisijai atzītajām tiesībām likt uzņēmumam likvidēt koncentrāciju, tostarp atsavināt visas iegūtās kāda uzņēmuma akcijas, ir jāņem vērā attiecīgais brīdis, kas ir noteikts Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktā, kas paredz "koncentrāciju", kura "jau ir īstenota" un kura "ir atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum" (skat. šī sprieduma 2. punktu).

60 Šajā sakarā apstrīdētais lēmums ir pieņemts brīdī, kad Komisija ir atzinusi, ka *Ryanair* paziņotā koncentrācija ir neatbilstoša kopējam tirgum. Tā kā *Ryanair* lēmumā, kurā tika konstatēta paziņotās koncentrācijas neatbilstība kopējam tirgum saskaņā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 3. punktu, Komisija nebija izšķīrusi jautājumu par *Ryanair* mazākuma līdzdalību *Aer Lingus* pamatkapitālā, tā to vēl varēja izdarīt atsevišķā lēmumā, kas būtu pieņemts, pamatojoties uz minētās regulas 8. panta 4. punktu *in fine*.

61 Tomēr, kā tas ir pareizi izklāstīts apstrīdētajā lēmumā, netika izpildīts cits Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktā paredzētais nosacījums, jo paziņotā koncentrācija nebija īstenota. Šajā gadījumā, sākot no brīža, kad tika pieņemts lēmums par

neatbilstību kopējam tirgum, *Ryanair* ne juridiski, ne faktiski nebija iespēju kontrolēt *Aer Lingus* vai izšķiroši ietekmēt šī uzņēmuma darbības.

62 Juridiskā plānā Regulā par koncentrāciju lietotais koncentrācijas jēdziens ir nozīmīgs, jo uz to balstās šajā regulā paredzētā Komisijas kompetence. Regula par koncentrāciju ir piemērojama visām Kopienas mēroga koncentrācijām (1. panta 1. punkts). Koncentrācijas jēdziens ir paredzēts minētās regulas 3. pantā. Saskaņā ar minētā 3. panta 1. punktu ir uzskatāms, ka koncentrācija rodas, ja notiek ilgtermiņa kontroles maiņa, piemēram, divu uzņēmumu apvienošanās rezultātā vai vienam uzņēmumam iegūstot kontroli pār citu uzņēmumu. 3. panta 2. punkts precizē, ka minētā kontrole izriet no tiesībām, līgumiem vai citiem līdzekļiem, kas dod iespēju izšķiroši ietekmēt attiecīgā uzņēmuma darbību.

63 Tādējādi, katrs darījums vai darījumu kopums, kurš rada "ilgtermiņa kontroles maiņu", dodot "iespēju izšķiroši ietekmēt attiecīgā uzņēmuma darbību", ir koncentrācija, kas ir īstenota Regulas par koncentrāciju izpratnē. Kopējā šādu koncentrāciju pazīme ir šāda: ja pirms darījuma kādā konkrētā saimnieciskā darbībā pastāvējuši divi uzņēmumi, tad pēc šī darījuma pastāv tikai viens uzņēmums. Tādējādi bez uzņēmumu apvienošanās, kuras rezultātā pazūd viens no abiem iesaistītajiem uzņēmumiem, Komisijai ir jānosaka, vai koncentrācijas īstenošanas rezultātā vienam no iesaistītajiem uzņēmumiem tiek piešķirtas kontroles tiesības pār citu uzņēmumu, kādas tam iepriekš nepastāvēja. Šīs kontroles tiesības ir iespēja izšķiroši ietekmēt attiecīgā uzņēmuma darbību, tostarp tad, kad uzņēmums, kuram piemīt šādas tiesības, var otram uzņēmumam uzspiest savu gribu attiecībā uz tā stratēģiskajiem lēmumiem.

64 No iepriekš minētā izriet, ka līdzdalības, kas pati par sevi nesniedz kontroli Regulas par koncentrāciju 3. panta izpratnē, iegūšana nav uzskatāma par īstenotu koncentrāciju, uz kur attiecas šī regula. Šajā jautājumā Savienības tiesības atšķiras no tiesībām dažās dalībvalstīs, kurās iekšzemes tiesības par koncentrāciju kontroli valsts iestādēm piešķir tiesības pieņemt lēmumus par mazākuma līdzdalību, kas ir plašāk definēta (skat. šī sprieduma 21. un 49. punktu).

65 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, koncentrācijas jēdziens nav paplašināms, iekļaujot gadījumus, kad, negūstot kontroli, attiecīgā līdzdalība pati par sevi nedod iespēju izšķiroši ietekmēt uzņēmuma darbību, bet tā ietilpst Komisijai paziņotā un pārbaudītā koncentrācijā, kura šīs pārbaudes rezultātā ir atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum, nenotiekot kontroles izmaiņām iepriekš norādītajā nozīmē.

66 Komisijai šādas tiesības nav piešķirtas Regulas par koncentrāciju piemērošanā. Saskaņā ar pašu minētās regulas 8. panta 4. punkta redakciju, tiesības likt kādam uzņēmumam atsavināt cita uzņēmuma akcijas pastāv tikai tādēļ, lai "atjaunotu situāciju, kāda bija pirms koncentrācijas īstenošanas". Ja nav iegūta kontrole, Komisijai nav tiesību likvidēt minēto koncentrāciju. Ja likumdevējs būtu vēlējies piešķirt Komisijai plašāku kompetenci nekā Regulā par koncentrāciju paredzētā, tas būtu pieņēmis attiecīgu normu.

67 Attiecībā uz faktiem nav apstrīdēts, ka *Ryanair* līdzdalība *Aer Lingus* pamatkapitālā šajā gadījumā nepiešķir *Ryanair* tiesības "kontrolēt" *Aer Lingus*. Papildus apstākļiem, kas ir minēti apstrīdētā lēmuma 10. un 11. punktā, *Aer Lingus* norāda, ka tā "akceptē apstrīdētā lēmuma 11. punktā minēto pieļāvumu, ka 2007. gada 27. jūnijā *Ryanair* nebija "kontroles" Regulas par koncentrāciju 3. panta 2. punkta izpratnē". Tāpat

Aer Lingus neapgalvo, ka no 2007. gada augusta *Ryanair* piederošā līdzdalība 29,3 % apmērā piešķirtu tai kontroli pār aviosabiedrību, bet gan tikai apgalvo, ka šī līdzdalība *Ryanair* "sniedz nozīmīgu iespēju iejaukties tās pārvaldē un komerciālajā stratēģijā".

68 Turklāt, atbildot uz prasītājas argumentiem par iespējamām negatīvām sekām konkurencei, ir jānorāda, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā pareizi noraida, ka tās šajā lietā būtu pielīdzināmas kādai kontroles formai (apstrīdētā lēmuma 11. punkts). Šajā sakarā ir vispārīgi jāuzsver, ka Regulai par koncentrāciju nav mērķa pasargāt sabiedrības no to komercstrīdiem ar saviem akcionāriem vai novērst nedrošību sakarā ar svarīgu lēmumu apstiprināšanu no akcionāru puses. Ja *Aer Lingus* vadība uzskata, ka *Ryanair* kā akcionāra rīcība ir ļaunprātīga vai prettiesiska, tai ir iespējams par šo lietu sniegt prasību tiesās vai kompetentajās valsts iestādēs.

69 Katrā ziņā, kaut arī prasītājas minētie faktiskie apstākļi norāda, ka attiecības starp tās pārvaldi un *Ryanair* ir saspīlētas un ka to uzskati atšķiras dažādos jautājumos, tomēr tie nepierāda, ka pastāv iespēja izšķiroši ietekmēt šī uzņēmuma darbību, kas ir nepieciešams, lai Komisija varētu izlemt piemērot Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu.

70 Tādējādi attiecībā uz apgalvojumu, ka *Ryanair* būtu izmantojusi savu līdzdalību, lai censtos piekļūt konfidenciālajam stratēģiskajam plānam un *Aer Lingus* komercnoslēpumiem, kā vienīgais pierādījums šī apgalvojuma pamatojumam ir iesniegta vēstule, kurā *Ryanair* vispārīgi lūdz organizēt tikšanos ar *Aer Lingus* vadību. Lūgumā nav iekļauts neviens elements, lai pierādītu, ka šādā sanāksmē patiešām notika apmaiņa ar konfidenciālu informāciju. Jebkurā gadījumā šāda apmaiņa ar informāciju nav tiešas

mazākuma līdzdalības sekas, bet gan divu sabiedrību vēlāka uzvedība, kura, iespējams, varētu tikt aplūkota saistībā ar EKL 81. pantu.

71 Līdzīgā veidā attiecībā uz apgalvojumu, ka *Ryanair* būtu balsojis pret speciālu lēmumu, kuram būtu jāļauj valdei izdot akcijas, tās ļaujot iepriekš nepiedāvāt pastāvošajiem akcionāriem, kā to vispārēji paredz sabiedrību tiesības, no prasītājas ģenerāldirektora komentāriem, kuri 2007. gada 7. jūlijā ir sniegti avīzē *The Irish Times* rakstā "*Ryanair* liek šķēršļus *Aer Lingus* mēģinājumam samazināt tā līdzdalību" un kurus citē Komisija, prasītājai to neapstrīdot, izriet, ka šī lēmuma nepieņemšanai nav bijusi liela ietekme uz sabiedrību.

72 Attiecībā uz apgalvojumu, ka *Ryanair* lūdza sasaukt divas ārkārtas pilnsapulces, lai pārskatītu *Aer Lingus* stratēģiskos lēmumus, Komisija norāda, prasītājai to neapstrīdot, ka *Aer Lingus* valde noraidīja šos abus lūgumus un ka paredzētie lēmumi tika īstenoti par spīti *Ryanair* iebildumiem. Šis piemērs apliecina faktu, ka, pretēji prasītājas apgalvotajam, *Ryanair* nebija spējīga tai uzspiest savu gribu.

73 Attiecībā uz apgalvojumu, ka *Ryanair* esot vadījusi kampaņu pret *Aer Lingus* vadību, tas ir jāsaprot kā jauna atsauce uz *Ryanair* pieprasītajām divām ārkārtas pilnsapulcēm, kā arī ar to saistīto saraksti un publiskos paziņojumus. Kā to savos apsvērumos ir uzsvērusi Komisija, *Aer Lingus* ir noraidījusi šos abus lūgumus un īstenojusi savu lēmumu tā, kā tas bija iepriekš paredzēts. Ja pierādītos, ka *Ryanair* traucēja *Aer Lingus*

vadību vairākas nedēļas, tas tomēr nepierādītu, ka pastāv iespēja izšķiroši ietekmēt šī uzņēmuma darbību Regulas par koncentrāciju izpratnē.

74 Atbildot uz apgalvojumu, ka mazākuma līdzdalība konkurējošā uzņēmumā duopola situācijā būtiski izkropļotu konkurences pastāvēšanu, jo sabiedrība, kurai pieder šāda līdzdalība būtu mazāk ieinteresēta konkurēt ar sabiedrību, kuras peļņā tā ir ieinteresēta, ir jānorāda, ka šo apgalvojumu atspēko faktiskie apstākļi. Prasītājai neiebilstot, Komisija šajā sakarā norāda, ka pēc tam, kad *Ryanair* ieguva līdzdalību *Aer Lingus*, tas sāka apkalpot četrus maršrutus, kurus agrāk apkalpoja tikai *Aer Lingus*, un palielināja savu lidojumu skaitu sešos citos maršrutos, kuros tas konkurēja ar *Aer Lingus* (skat. *Ryanair* 2007. gada 15. augusta paziņojumu presei "*Ryanair* paziņo par sešiem jauniem maršrutiem no Dublinas" un 2007. gada 25. oktobra paziņojumu presei "Jauns — trīsdesmit pirmais — maršruts no Šenonas lidostas un trīs jauni maršruti no Dublinas"). Jebkurā gadījumā ar šo teorētisko apsvērumu nepietiek, lai tas pats par sevi raksturotu *Ryanair* kontroli pār *Aer Lingus* vai pamatotu atbrīvošanos no šajā lietā apstrīdētās mazākuma līdzdalības.

75 Tas pats attiecas uz apgalvojumu, ka *Ryanair* līdzdalībai būtu finanšu ietekme uz *Aer Lingus* akcijām, tās padarot mazāk interesantas šim uzņēmumam. Attiecībā uz principiem ir jānorāda, ka *Aer Lingus* pievilcība biržā un finansiālā pievilcība nebalstās tikai uz *Ryanair* mazākuma līdzdalību, bet gan tā ņem vērā visu šī uzņēmuma kapitālu, kurā var piedalīties arī citi nozīmīgi akcionāri. Turklāt, pat pieļaujot, ka *Ryanair* līdzdalība var ietekmēt minēto pievilcību, ar to nepietiek, lai pierādītu kontroli, kuras pastāvēšana ir pieprasīta Regulā par koncentrāciju.

76 Ja tiktu pieļauts, ka Komisija var uzdot atbrīvoties no mazākuma līdzdalības tikai tādēļ, ka tā rada teorētisku risku ekonomikā, pastāvot duopola situācijai, vai nelabvēlīgi ietekmē akciju pievilcību, kas pieder vienam no šī duopola uzņēmumiem, pārsniegtu Komisijai piešķirto kompetenci koncentrāciju kontrolē.

77 Runājot par Komisijas iepriekšējo praksi, tās izskatīšana katrā ziņā ļauj konstatēt, ka visi tās pieņemtie lēmumi līdz šai dienai sakarā ar Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu attiecas uz jau īstenotām koncentrācijām, kad mērķa sabiedrība vairs nav tās ieguvēja neatkarīgs konkurents. Atšķirībā no šīs lietas šie lēmumi neattiecas uz 8. panta 4. punkta piemērojamību attiecīgajai koncentrācijai, bet gan tikai par atbilstošajiem pasākumiem, lai atjaunotu konkurenci, kura ar koncentrācijas īstenošanu ir izbeigta, jo šie pasākumi var atšķirties atkarībā no lietas, ievērojot lietas apstākļus. Tādējādi nevar lietderīgi atsaukties uz Komisijas iepriekšējo praksi attiecībā uz Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punkta piemērošanu mazākuma līdzdalībai, lai apšaubītu šajā normā paredzētos kritērijus.

78 Līdz ar to Komisijai nevar pārmest, ka tā būtu pārkāpusi Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu, uzskatot, ka šajā gadījumā nav īstenota koncentrācija un ka tādējādi tai nav kompetences, lai liktu *Ryanair* atsavināt savu līdzdalību *Aer Lingus* pamatkapitālā. Regula par koncentrāciju šādas pilnvaras piešķirtu Komisijai tikai tad, ja šāda līdzdalība ļautu *Ryanair* kontrolēt *Aer Lingus*, to juridiski vai faktiski izšķiroši ietekmējot, kas šajā gadījumā nenotiek.

79 Iepriekš minēto apsvērumu neietekmē apstāklis, ka Komisija pārbaudes procedūras laikā uzskatīja, ka *Ryanair* iegūtā līdzdalība tieši pirms PP un tā laikā ir jāuzskata par tādu, kas ietilpst PP, kurš saskaņā ar Komisijas vārdiem veido "vienotu koncentrāciju". Šajā stadijā — proti, pārbaudes procedūras stadijā, — Komisijai nav jārūpējas, lai "atjaunotu situāciju, kāda bija pirms koncentrācijas īstenošanas", ja tā būtu pieņēmusi lēmumu par koncentrācijas neatbilstību kopējam tirgum, kaut arī paziņotā koncentrācija tiktu īstenota. Šāds uzdevums rodas tikai no brīža, kad ir pieņemts galīgais lēmums un ir tam atbilstoši jārīkojas, ja izrādās, ka situācija nav tam atbilstoša.

80 Pārbaudes procedūras laikā Komisija drīzāk cenšas izvairīties no situācijām, kad koncentrācija tiek īstenota, kaut arī tā vēl var tikt atzīta par neatbilstošu kopējam tirgum. Tas ir mērķis Regulas par koncentrāciju 7. pantam, kuram ir jānodrošina viens no šīs regulas pamatprincipiem, proti, ka Kopienas mēroga koncentrāciju nedrīkst uzsākt pirms tās paziņošanas un iepriekšējas Komisijas atļaujas saņemšanas.

81 Minētās regulas 4. panta "Iepriekšēja koncentrāciju paziņošana [..]" 1. punkts paredz, ka par koncentrācijām, kas definētas šajā regulā, jāpaziņo Komisijai pirms to īstenošanas un pēc vienošanās slēgšanas, PP vai publiskā vērtspapīru maiņas piedāvājuma (PMP) publicēšanas vai kontrolpaketes iegūšanas. Šis princips ir arī atkārtots Regulas par koncentrāciju 7. pantā "Koncentrāciju apturēšana". Saskaņā ar 7. panta 1. punktu Kopienas mēroga koncentrāciju nedrīkst uzsākt pirms tās paziņošanas vai līdz brīdim, kamēr to atzīst par atbilstošu kopējam tirgum. 7. panta 2. punkts paredz, ka 1. punkts netraucē īstenot PP vai PMP vai darījumus virkni ar vērtspapīriem, ar ko iegūst kontroli 3. panta nozīmē no dažādiem pārdevējiem, ar nosacījumu, ka Komisijai bez kavēšanās ir paziņots par koncentrāciju saskaņā ar 4. pantu un kontroles ieguvējs

neizmanto balsstiesības, ko paredz attiecīgie vērtspapīri, vai īsteno tās tikai tāpēc, lai saglabātu savu investīciju pilnu vērtību, pamatojoties uz atkāpi, ko piešķir Komisija.

82 Ir jāpiebilst, ka pienākumam apturēt koncentrācijas īstenošanu līdz atļaujas saņemšanai no Komisijas ir paredzēta automātiska atkāpe attiecībā uz PP vai kontroles iegūšanu ar virkni darījumu ar vērtspapīriem ar vairākiem pārdevējiem. Lai varētu izmantot šo atkāpi, attiecīgajām personām nekavējoties ir jāpaziņo Komisijai par koncentrāciju un tās nedrīkst izmantot balsstiesības, kuras izriet no šīs līdzdalības. Kā to savos apsvērumos norāda Komisija, šī atkāpe pārceļ darījuma aizlieguma risku uz līdzdalības ieguvēju. Ja pārbaudes procedūras beigās Komisija uzskata, ka paziņotais darījums ir jāaizliedz, vērtspapīri, kuri ir iegūti koncentrācijas īstenošanai, ir jāatsavina, kā to apliecina lietas *Tetra Laval* un *Schneider*, kuras ir minētas apstrīdētajā lēmumā un kuras min prasītāja (skat. šī sprieduma 27. un 48. punktu).

83 Šajā kontekstā līdzdalības iegūšana, kas pati par sevi nepiešķir kontroli Regulas par koncentrāciju 3. panta izpratnē, var ietilpt minētās regulas 7. panta piemērošanas jomā. Komisijas rīcība ir jāsaprot tādējādi, ka tā izmanto "vienotas koncentrācijas" jēdzienu, lai ierobežotu risku nokļūt situācijā, kad lēmums par neatbilstības konstatēšanu būtu jāpapildina ar lēmumu par koncentrācijas likvidēšanu, lai izbeigtu kontroli, kas būtu iegūta, pirms vēl Komisija pieņemtu lēmumu par sekām konkurencei. Kad Komisija lūdza *Ryanair* neizmantot savas balsstiesības, kuras, kā to Komisija bija norādījusi iepriekš, *Ryanair* nedeva kontroli pār *Aer Lingus* (skat. šī sprieduma 14. punktu), tā tikai lūdza šim uzņēmumam izvairīties no nonākšanas situācijā, kad tas īstenotu koncentrāciju, kuras sakarā būtu jāveic kāds pasākums, kas būtu jāpieņem, pamatojoties uz 8. panta 4. un 5. punktu, ja tiktu pieņemts lēmums par neatbilstību kopējam tirgum.

84 Šādu iemeslu dēļ apstrīdētā lēmuma 12. un 13. punktā Komisija pareizi uzskatīja, ka *Ryanair* mazākuma līdzdalība *Aer Lingus* pamatkapitālā šajā lietā nevar tikt uzskatīta par koncentrācijas, kuras sakarā būtu jāveic kāds pasākums, kas būtu jāpieņem, pamatojoties uz 8. panta 4. un 5. punktu, ja tiktu pieņemts lēmums par neatbilstību kopējam tirgum, "daļēju īstenošanu".

85 Nepastāvot faktiskai *Ryanair* kontrolei pār *Aer Lingus*, strīdīgā līdzdalība nevar tikt pielīdzināta "koncentrācijai", kura "jau ir īstenota", kaut arī darījums, kura ietvaros radās šī līdzdalība, ir atzīts par neatbilstošu kopējam tirgum.

86 Neviens no prasītājas procesuālajos rakstos un tiesas sēdē minētajiem argumentiem, kuri pēc būtības atkārto teoriju, kurai jau atbilst apstrīdētais lēmums, nevar atspēkot iepriekš norādīto vērtējumu.

87 Līdz ar to, neņemot vērā *Ryanair* lēmumā aplūkoto vienotas koncentrācijas jēdzienu un lēmumu par koncentrācijas neatbilstību kopējam tirgum, Komisija apstrīdētajā lēmumā juridiski un faktiski pietiekami pamatoja savu lēmumu neveikt pasākumus, piemērojot Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. punktu.

88 Tas pats attiecas uz Regulas par koncentrāciju 8. panta 5. punktu, attiecībā uz kuru prasītāja norādīja tādus pašus argumentus par apstrīdētajā lēmumā norādīto Komisijas analīzi šajā jautājumā, kurā *mutatis mutandis* ir atkārtota analīze saistībā ar minētās regulas 8. panta 4. punktu.

89 Visbeidzot ir jāatgādina, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā norādīja, ka Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punkts tikai uzliek pienākumu dalībvalstīm un tai nepiešķir speciālas tiesības vai pilnvaras. Tādējādi Komisija uzskatīja, ka tā nebija tiesīga sniegt juridiski saistošu dalībvalstīm adresētas tiesību normas interpretāciju un tā nevarēja apmierināt *Aer Lingus* lūgumu sniegt interpretāciju (skat. šī sprieduma 29. punktu).

90 Tāpat kā Komisija, Vispārējā tiesa norāda, ka Regulas par koncentrāciju 21. panta 3. punktā noteikts, ka "dalībvalstis nedrīkst piemērot savas valsts konkurences jomas tiesību aktus nevienai Kopienas mēroga koncentrācijai" un ka tas nepiešķir Komisija tiesības veikt pasākumus, kuri rada saistošas juridiskas sekas, kas varētu ietekmēt *Aer Lingus* intereses. Līdz ar to Komisijai nevar pārmest, ka tā savā atbildē atgādināja šai lietai piemērojamo tiesisko regulējumu un no tā izrietošās sekas, tostarp attiecībā uz EKL 226. pantā un EKL 234. pantā paredzētajiem prasību veidiem (skat. šī sprieduma 31. punktu).

91 Turklāt prasītājas argumenti šajā lietā liek Vispārējai tiesai aplūkot hipotēzi, kura nav iestājusies, jo Regulas par koncentrāciju 8. panta 4. un 5. punkta piemērošana nebalstās uz kļūdainiem secinājumiem, kā to apgalvo prasītāja (skat. šī sprieduma 55. punktu). Nepastāvot Kopienas mēroga koncentrācijai, dalībvalstis ir tiesīgas *Ryanair* līdzdalībai *Aer Lingus* pamatkapitālā piemērot savus valsts konkurences tiesību aktus saskaņā ar atbilstošajām tiesību normām.

92 No iepriekš minētā izriet, ka visa prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

93 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs un Komisija, kā arī *Ryanair* ir prasījušas tai piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tad tai ir jāpiespriež segt savus izdevumus, kā arī atlīdzināt Komisijas un *Ryanair* tiesāšanās izdevumus, ieskaitot izdevumus par pagaidu noregulējuma procesu.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) ***Aer Lingus Group plc*** **sedz savus, kā arī Komisijas un** ***Ryanair Holdings plc*** **tiesāšanās izdevumus, ieskaitot izdevumus par pagaidu noregulējuma procesu.**

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 6. jūlijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas ..... II - 3697

Tiesvedības rašanās fakti ..... II - 3700

Tiesvedības puses ..... II - 3700

Ryanair izteiktais *Aer Lingus* iegādes piedāvājums un līdzdalības iegūšana ..... II - 3701

Paziņotās koncentrācijas pārbaude un aizliegums ..... II - 3701

Sarakste starp *Aer Lingus* un Komisiju koncentrācijas pārbaudes procedūrā ..... II - 3704

Sarakste starp *Aer Lingus* un Komisiju pēc *Ryanair* lēmuma, aicinājums pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 232. pantu un apstrīdētais lēmums ..... II - 3705

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 3710

Juridiskais pamatojums ..... II - 3713

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 3713

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 3719

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 3731